

STQARRIJA GĦALL-ISTAMPA 17/2019

26 ta' Ġunju 2019

Il-Kamra tal-Periti titlob għal kjaressa ta-responsabilitajiet fl-interess tas-saħħa tan-nies

K A M R A T A L - P E R I T I

To support members of the profession in achieving excellence in their practice of architecture and engineering in the interest of the community

Il-Kamra tal-Periti tinnotta b'dispjaċir kbir li l-Avviż Legali 136 tal-2019 *Regolamenti tal-2019 dwar l-Evitar ta' Hsara lil Proprjeta' ta' Terzi Persuni*, ġie ppubblika l-Gvern ilbieraħ wara nofsinhar mingħajr ebda konsultazzjoni mal-Kamra kif obligat bil-liġi, minkejja diversi talbiet għal laqgħat matul l-aħħar hmistax, li ġew injorati. Il-Kamra tal-Periti reġgħet talbet laqgħa oħra mal-Gvern wara l-pubblikazzjoni ta' dawn ir-regolamenti sabiex tiddiskuti l-preokkupazzjonijiet tagħha għas-saħħa tan-nies li ggravaw bil-pubblikazzjoni ta' dawn ir-regolamenti stess. Il-mistoqsijiet li għamlet il-Kamra lill-Ministru Ian Borg baqgħu mhux imwiegħba.

Il-Kamra tal-Periti insistiet b'mod konsistenti li r-responsabilitajiet għandhom ikunu definiti b'mod ċar u nett fl-interess tas-saħħa tan-nies. Il-Kodiċi Ċivili jidentifika speċifikament żewġ figuri li għandhom jerfgħu din ir-responsabilità: il-perit u l-kuntrattur. Kwalunkwe regolament li jipprova jikkontradixxi l-Kodiċi Ċivili jżid biss mal-konfużjoni li ilha tikkaratterizza l-industrija għal għexieren ta' snin.

Ir-responsabilitajiet fil-Kodiċi Ċivili huma ċari.

Il-perit huwa responsabbli li jiddizinja, jispeċifika u jidderiegi x-xogħlijiet sabiex jassigura li l-bini ikun sigur. Il-kuntrattur huwa responsabbli għall-eżekuzzjoni tax-xogħlijiet, inkluż li jimxi mad-dizinn, speċifikazzjonijiet u direzzjoni tal-perit. Huwa f'idejn il-kuntrattur li jstabilixxi it-tip u l-kwalifiki tal-ħaddiema tiegħu sabiex jkun jista' jerfa' r-responsabilitajiet tiegħu. Din hija n-norma fil-pajjiżi żviluppati.

Il-Kamra temmen li hemm tielet responsabbiltà li trid tingarr, u dik ir-responsabbiltà hija dik ta' regolamentazzjoni. Din ir-responsabbiltà tista' biss tingarr mill-Gvern. Sallum, il-Gvern naqas li jonora l-obbligi tiegħu li jirregola l-industrija b'mod adegwat, kif ser jiġi spjegat.

1. Il-BRO thalliet bla riżorsi finanzjarji għal snin twal, b'allokazzjoni annwali biss ta' €150,000, li bil-kemm tekkwivali għal pagi ta' sitta mill-impjegati ta' dan l-Uffiċċju, tant li giet bla saħħa u ineffettiva.
2. M'hemm l-ebda sistema ta' registrazzjoni u licenzjar ta' kuntratturi fis-seħħ, bi ksur tal-Artiklu 5 tal-Att Dwar ir-Regolamentazzjoni tal-Bini. Dan jesponi l-pubbliku għar-riskji enormi, billi kulmin għandu gaffa jista' jsejjaħ lilu nnifsu kuntrattur tal-iskavar.
3. Il-lista ta' bennejja licenzjati giet ippubblikata biss il-Ġimgħa matul il-laqgħa ġenerali straordinarja. It-talbiet numerużi li għamlet il-Kamra għal din il-lista matul is-snin kienet dejjem tiġi miċħuda bl-iskuża tal-protezzjoni tad-data. Huwa neċessarju li jiġi rrimarkat li l-lista kif ippubblikata tikser Artiklu 22 tad-Direttiva Ewropeja dwar is-Servizzi li titlob li d-dettalji personali tal-bennejja u l-

kuntratturi jiġu ppubblikati sabiex ikunu jistgħu “jiġu kkuntattjati b’mod veloċi u ssir komunikazzjoni diretta”.

4. Il-proċess tal-ippjanar qatt ma gie sseparat b’mod ċar mill-proċess tar-regolamenti tal-bini, li wassal għal konfużjoni istituzzjonali u infurzar inadegwat. Din il-konfużjoni giet aggravata meta ilberaħ filgħaxija l-Awtorità tal-Ippjanar ħarġet żewġ ċirkulari dwar dan l-Avviż Legali, li taqa’ taħt il-BRO. Iktar minn hekk, minflok il-Gvern investa fl-iżvilupp ta’ infrastruttura teknoloġika, l-Awtorità tal-Ippjanar ħadet pussess tal-implimentazzjoni ta’ dawn ir-regolamenti mill-BRO, u estendiet is-sistemi online għall-applikazzjonijiet għall-permessi għal dan l-iskop. Din qed tiggrava iktar sitwazzjoni li hija diġa’ konfuża.
5. M’hemmx sistema ċentralizzata ta’ regolamentazzjoni tal-bini u l-kostruzzjoni bħal dawk li nsibu f’pajjiżi oħra Ewropej. Il-ftit regolamenti li hemm huma kontradittorji u antikwati, u jaqaw taħt ir-responsabilitajiet ta’ 22 entità.
6. L-abbozz tal-Att dwar il-Periti ilu fuq xkaffa għal iktar minn 12-il sena, biex b’hekk il-professjoni ma setgħetx tkompli timmodernizza ruħha għal bżonnijiet tallum u tallinja ruħha ma’ regolamenti Ewropej.
7. Il-*Construction Products Directive* li taqa’ taħt l-Awtorità tal-Kompetizzjoni u l-Affarijiet tal-Konsumatur, qatt ma giet infurzata. Dan ifisser li kważi l-ebda prodott tal-bini li hawn fis-suq Malti, li hu parti mis-Suq Komuni Ewropew, ma jgħorr CE certification u huwa għalhekk illegali. Dan għandu konsegwenzi kbar fuq il-konsumatur u l-perit, li m’għandhomx mod kif ikunu ċerti li l-ispeċifikazzjonijiet tal-perit qed jiġu segwiti mis-suppliers tal-prodotti tal-bini, fosthom bricks u planki.

Il-Kamra tal-Periti hija tal-opinjoni li l-Avviż Legali ma jggarantix is-saħħa tan-nies primarjament għax iżid il-konfużjoni ta’ responsabilitajiet fuq il-lantijiet. Minħabba f’hekk, kif ukoll minħabba l-fatt li r-rekwiżit għar-reġistrazzjoni u l-liċenzjar tal-kuntratturi qatt ma gie fis-seħħ, irriżulta f’sitwazzjoni fejn l-STO effettivament ser ikollu jgħorr fuq spallejh in-nuqqasijiet tal-Gvern li jirregola dan is-settur.